

Розділ 22 -- «Усікновення голови св. Іоанна Хрестителя»

Тієї ночі, коли снилася Маша, Іван Боголюбів і Сильвестр Бистроходов сиділи біля багаття і розмовляли. Двоє мексиканських робітників, які приїхали окремою машиною, вже міцно спали у власному наметі.

— Ви відчуваєте щось дивне в повітрі? — запитав Сильвестр, який був дуже чутливий до свого оточення. — Так тихо.

— Я й не думав про це, — сказав Іван. «Я думав про наше життя тут, у пустелі, заробляючи на життя так далеко від дому, а не на фермі та поруч із родиною».

«Чи не нагадує пустельне життя Іоанна Предтечі?» — сказав Сильвестр Бистроходов, прізвище якого означало «той, що швидко ходить».

— За винятком того, що нам не доведеться стикатися з цими жахливими тваринами, як він, — сказав Іван. «Ви бачили ікону його життя, де він стоїть у пустелі і тримає в руках чашу, а зліва від нього мініатюрні зображення його життя в пустелі з дивними звірами, що ходять навколо?»

— Я бачив це, — сказав Сильвестр. «Це той, де він представлений як крилатий ангел пустелі, і він має круглий золотий німб, обведений червоним кольором навколо його голови. Є ще один, який, я думаю, містить більше деталей про його життя, і це ікона, де він представлений у вигляді крилатого Ангела пустелі, який тримає обезголовлену голову і сувій у лівій руці. Навколо центральної ікони я нарахував двадцять мініатюрних сцен. Є одна сцена, яка мені подобається, і саме там виводять молодого Іоанна пустелю своїм ангелом-охоронцем».

Раптом Сильвестр замовк і підвів голову, наче вона прислухалася до чогось далеко.

— Ви це чули? — спитав Сильвестр, обертаючись із жахом в очах до Івана.

"Чути що?" — здивовано запитав Іван. Він зморщив чоло.

«Мені здалося, що я почув гуркіт», — сказав Сильвестр. «Звучало, як лункі барабани, або як грім десь у лісі та над горою».

— Я нічого не чув, — сказав Іван. «Ви, мабуть, щось чуєте».

Сильвестр втупився в помаранчево-червоний центр вогню й на хвилину глибоко замислився.

— Як ти гадаєш, чи правда про Антихриста, що він має скоро прийти? — запитав Сильвестр із опущеним обличчям. Думка про Антихриста важким тягарем лягла на нього.

«Були розмови, що його знак уже циркулює міжнародною комп'ютерною системою», — сказав Іван. «Я бачив брошури, які показують, що на правій руці або на лобі буде зроблено невидиме лазерне татування, а деякі навіть кажуть, що це буде число 666».

«Це має бути число звіра, яке є числом людини, згідно з Одкровенням святого Івана», — сказав Сильвестр.

— І ніхто не зможе нічого купити чи продати без того знака, — додав Іван. «Дехто стверджує, що знак замінить усі кредитні картки, які є лише попередниками Антихриста».

«Коли це має статися?» запитав Сильвестр.

— 1984 рік, — сказав Іван. «Деякі старообрядці вже продають свої будинки і повертаються або до Бразилії, або до Болівії, де, як вони кажуть, не пануватиме Антихрист».

— Отже, Америка опиниться в руках Антихриста? запитав Сильвестр.

«Разом з рештою світу, за винятком Бразилії, Болівії та кількох інших місць», — сказав Іван.

— Ти збираєшся продати свій будинок? запитав Сильвестр.

«Я почекаю кілька років і побачу, що буде», — сказав Іван. «Але якщо ти залишишся або якщо Антихрист прийде до того, як ми зможемо

втекти, переконайся, що ти не візьмеш його знак чи номер на правій руці чи чолі, інакше ти будеш горіти у вогні вічно. Нехай вони вб'ють тебе або відрубують тобі голову, але нехай не накладуть на тобі тавро звірини». Іванові слова ставали все голоснішими й голоснішими. Його слова відлунювали в темному лісі, і Сильвестру здалося, що він відчув, як земля ворухнеться під його ногами.

— Ви це відчули? запитав Сильвестр. Він підвівся і прислухався ногами.

"Відчувати що?" запитав Іван. Він залишився сидіти на круглому камені.

«Мені здалося, що я відчув, як земля рухається», — сказав Сильвестр. «Відчувалося, ніби воно зрушилося прямо під моїми ногами».

— Думаєш, це гора? запитав Іван. Він подивився на південний схід у напрямку гори Сент-Хеленс.

«Мені здається, вона задумала щось велике», — сказав Сильвестр. Йому здалося, що він знову щось почув, і він повернувся в бік річки. — Швидше принеси мій ліхтарик. Здається, у куцах щось є.

Іван побіг до сусіднього намету по ліхтарик. Коли він повернувся, вони разом пішли вузькою стежкою. Сильвестр посвітив ліхтариком, а Іван йшов слідом за ним.

— Ось, — сказав Сильвестр. Він зупинився й блимнув ліхтариком на стадо оленів. «Схоже, вони рухаються вниз за течією. Вони, мабуть, відчувають якусь небезпеку, і намагаються втекти, перш ніж щось трапиться. Вони керуються своїм інстинктом».

«Як ти думаєш, ми повинні робити так, як вони, і злітати, поки що не сталося?» запитав Іван.

— Ти головний, — сказав Сильвестр.

— У нас лише день роботи, — сказав Іван. «Чому б нам не піти спати зараз і не прокинутися разом із сонцем? Ми можемо очистити решту дерев завтра, а потім ми залишимо решту роботи з вивезення дерев для Вейєрхаузера».

Чоловіки пішли назад до свого табору й пішли спати у своєму наметі. Уночі Сильвестр кілька разів прокидався, думаючи, що здалеку щось гуло. Здавалося, що зловісний звук наближався щоразу, коли він його чув.

— Смішно, — сказав Іван, прокинувшись уранці. Він підвівся, коли побачив, що надворі вже світало. «Мені приснилася Маша, але більше нічого не пам'ятаю про сон. Я пам'ятаю лише те, що я бачив Машу».

«Мабуть, тому, що вона думає про тебе», — сказав Сильвестр, вилазячи зі свого спальника. Він протер очі, позіхнув і простягнув руки, як кіт. «Ну що ж, снідаймо і берімося до роботи».

Один із мексиканців уже поснідав і вже був на сусідньому пагорбі. Було чутно, як скигнуть його ланцюгова пилка, як гніздо бджіл. Інший мексиканський робітник ще спав.

— Має бути не менше сьомої, — сказав Іван, який зазвичай не носив годинника, коли працював у лісі.

— Була сьома година, коли ти розбудив мене своїм сном, — сказав Сильвестр. «Я перевірів свій годинник у сумці».

Іван і Сильвестр працювали разом пліч-о-пліч близько години, коли раптом зловісний звук, який Сильвестр відчув минулої ночі, перетворився на оглушливий рев. Гора вибухнула! Палюча спека вразила їх, і за кілька хвилин вони відчайдушно повзали по розпеченій землі, щоб знайти струмок біля свого зруйнованого табору. Опіки на їхніх тілах і попіл у легенях змусили їх обох кричати від нестерпного болю. Здавалося, боротьба за виживання не варта того. Однак чоловіки намагалися, як могли, щоб вижити через своє особисте випробування в грізній темряві, вогні та попелі.

Було пізно ввечері, коли рятувальники знайшли Сильвестра Бистроходова та його мексиканського колегу біля пікапа Сильвестра. Іван відлучився від Сильвестра кілька годин тому в пошуках безпечного шляху, а інший мексиканський робітник запанікував і втік кудись у своєму напрямку. Сильвестр втратив свідомість майже відразу після того, як його підняли в рятувальний вертоліт.

Сильвестр прийшов до тям в лікарні Еммануеля Портленда і зміг розповісти Маші, яка приїхала до нього наступного дня, що Іван намагався знайти вихід, а не чекати рятувальників.

«Боже мій», — вигукнула Маша, дивлячись на обгорілого, який ледве міг говорити від болю в легенях. — Чому він мене не послухав і не залишився вдома?

Сильвестр не міг розповісти їй про свої передчуття в ніч перед виверженням. Усе його тіло тремтіло від безперервних холодних судом, намагаючись нейтралізувати майже повністю обгоріле тіло.

«Мені навіть приснився сон цієї ночі», - сказала Маша. — А я побачив Івана.

«Він сказав мені, що ти йому теж снівся», — сказав Сильвестр, повільно намагаючись вирвати кожне слово з горла. Більше він не міг сказати. Він знову втратив свідомість. Маша подивилася на тіло, вкрите білим кремом з голови до ніг. Вона подумала: «Може, краще, щоб Іван помер, якщо йому так доводиться переживати».

Тим не менш, Маша і Микола звернулися до рятувальників з особливим проханням розшукати Івана. Пошуки провели, але тіла не знайшли. Через десять днів після фатального вибуху Сильвестр вислизнув на всеохоплююче лоно Богородиці, ім'я якої було на його устах у постійній молитві за спасіння його душі.

Через 52 дні після катастрофічного виверження тіло Івана нарешті знайшли. Його вкрите попелом тіло було знайдено прикріпленим до молодого дерева болиголова, яке стояло на пагорбі з видом на Північну розгалуження річки Тутл. Дерево, яке було його джерелом існування, зрештою стало його хрестом.

Івана влаштували пристойно по-старообрядницьки поховали на одному з їхніх приватних кладовищ у країні. На панихіді (заупокійній пані) була звершена молитва за душу Івана Боголюбова:

"Господи Исусе Христе Сыне Божии, милостив ради пречистыя ти матере, и всех святых, душу усопшаго раба твоего Ивана"

(Владико Исусе Христосе, Сину Божий, будь милостивий до душі спочилого, раба Твого Івана, ради пречистої Твоєї Матері і всіх святих.)

Маша плакала, як і інші жінки, які співчували їй, а молитва продовжувалася:

"Усопшия рабы твоего Ивана, в недрах Авраама и Исаака и Якова, в селех праведных упокой, и нас помилуй и спаси, яко благ и человеколюбец"

(Покійника, раба Твого Івана, в лоно Авраама, Ісаака і Якова, до місця праведного, введи, і помилуй нас, і спаси нас, бо Ти милостивий і Чоловіколюбець).

Ящик, у якому лежало загорнуте в полотно тіло Івана, був попередньо прибитий камінням. Після панахиди його опустили в прямокутну яму, яку викопали Андрій і Микола. Друзі та родичі проходили повз опущений ящик і кидали на нього по три жмені бруду. За звичаєм, дітям, які молилися за душу Івана, Маша передала невелику суму грошей.

Після цього їли кутю (страва з рису, відвареного з родзинками і поданого з медом). Через сорок днів Маша відслужила для Івана особливу службу, і знову проспівали молитви за його душу.

Через кілька тижнів після цього, у день свята, присвяченого усікновенню глави Іоанна Хрестителя, Маша стояла разом з іншими віруючими і співала хвалу чоловікові, який загинув за правду і був мучеником християнської віри. Маша не могла не думати про свого Івана, коли повторювали ім'я Іоанн, і вона згадала, як він сказав їй, коли вони

вперше зустрілися, що батько назвав його Іваном, тому що він народився в той самий день, коли Іоанн Хреститель став мучеником.

З думкою про Івана-Іоанна Маша тричі вклонилася до землі, коли всі свічки погасили в кінці служби. Над натовпом старообрядців стелилася тиха темрява. Тоді всі обернулися, як одне тіло й один дух, і тихо вийшли з церкви назустріч новому дню.

Chapter 22 -- "Beheading of St. John the Baptist"

During the same night that Masha was having her dream, Ivan Bogolubov and Sylvester Bistrohodov were sitting around a campfire and talking. The two Mexican workers, who had come in a separate car, were already fast asleep in their own tent.

"Do you feel something strange in the air?" asked Sylvester, who was very sensitive to his surroundings. "It's so quiet."

"I hadn't thought of it," said Ivan. "I was thinking about our life here in the wilderness, working for a living so far from home instead of being on the farm and close to the family."

"Kind of reminds you of the wilderness life of **Иоанн Предтеча** Ioann Predtecha (Ioann the Forerunner), doesn't it?" said Sylvester Bistrohodov, whose last name meant "one who walks fast."

"Except that we don't have to face those monstrous animals like he did," said Ivan. "Did you see the ikon of his life where is standing in the wilderness and holding a chalice in his hands, and on his left side are miniature representations of his life in the wilderness with strange beasts prowling around?"

"I've seen that one," said Sylvester. "That's the one where he is represented as the winged Angel of the wilderness, and he has a round golden halo outlined in red around his head. There's another one, which I think has more details about his life, and that's the ikon where he is represented as the winged Angel of the desert, holding his decapitated head and a scroll in his left hand. I counted twenty scenes in miniature around the central ikon. There's one scene that I like, and that's where the young Ioann is led out of the wilderness by his guardian angel."

Suddenly, Sylvester stopped talking and lifted his head as if he were listening for something in the far distance.

"Did you hear that?" asked Sylvester, turning with a frightful look in his eyes to face Ivan.

"Hear what?" asked Ivan with a puzzled look on his face. He wrinkled his forehead.

"I thought I heard a rumbling sound," said Sylvester. "It sounded like hollow drums or like thunder somewhere deep in the forest and over the mountain."

"I didn't hear anything," said Ivan. "You must be hearing things."

Sylvester stared into the orange-red center of the fire and thought deeply for a minute.

"Do you think it's true about Ante-Hrist, that he is supposed to come soon?" asked Sylvester with a downcast face. The thought of Ante-Hrist weighed heavily on his mind.

"There has been talk that his mark is already circulating through the international computer system," said Ivan. "I've seen pamphlets which show that an invisible laser-tattooed mark will be made on the right hand or on the forehead, and some even say that the mark will be the number 666."

"That's supposed to be the number of the beast, which is the number of a man, according to the Revelation of St. John," said Sylvester.

"And no man will be able to buy or sell anything without that mark," added Ivan. "Some claim that the mark will replace all credit cards, which are just forerunners of the Ante-Hrist."

"When is this supposed to happen?" asked Sylvester.

"1984," said Ivan. "Some of the Old Believers are already selling their homes and moving either back to Brazil or to Bolivia, where they say the Ante-Hrist will not rule."

"So America will be in the hands of Ante-Hrist?" asked Sylvester.

"Along with the rest of the world, except for Brazil, Bolivia, and a few other places," said Ivan.

"Are you going to sell your house?" asked Sylvester.

"I'm going to wait a few years and see what happens," said Ivan. "But if you stay behind or if the Ante-Hrist comes before we're able to get away, make sure you don't take his mark or number on your right hand or forehead or

you will burn in the fire for eternity. Let them kill you or chop off your head, but do not let them put the mark of the beast on you."

Ivan's words got louder and louder as he spoke. His words began to echo into the dark woods, and Sylvester thought he felt the ground move beneath his feet.

"Did you feel that?" asked Sylvester. He stood up and listened with his feet.

"Feel what?" asked Ivan. He remained seated on a round rock.

"I thought I felt the earth move," said Sylvester. "It felt as if it shifted right under my feet."

"Do you think it's the mountain?" asked Ivan. He looked south-east in the direction of Mt. St. Helens.

"I think she's up to something big," said Sylvester. He thought he heard something again, and he turned in the direction of the river. "Get my flashlight, quick. I think there's something in the bushes."

Ivan ran to the tent nearby to get a flashlight. When he came back, they went together along a narrow path. Sylvester shone the flashlight and Ivan followed close behind.

"There," said Sylvester. He stopped and flashed the flashlight on a herd of deer. "It looks like they're moving downstream. They must sense some danger, and they're trying to get away before anything happens. They're following their instinct."

"Do you think we should do as they do and take off before anything happens?" asked Ivan.

"You're the boss," said Sylvester.

"We only have a day's work to do," said Ivan. "Why don't we go to sleep now and wake up with the sun. We can clear the rest of the trees tomorrow, and then we'll leave the rest of the work of hauling the trees away for Weyerhaeuser."

The men walked back to their camp and went to sleep in their tent. Sylvester woke up several times during the night thinking that he had heard something rumbling in the far distance. The ominous sound seemed to be getting nearer each time he heard it.

"That's funny," said Ivan when he awoke in the morning. He sat up when he saw that it was light outside already. "I had a dream about Masha, but I can't remember anything else about the dream. All I remember is that I saw Masha."

"That's probably because she's thinking about you," said Sylvester as he crawled out of his sleeping bag. He rubbed his eyes, yawned and stretched his arms out like a cat. "Well, let's eat breakfast and get to work."

One of the Mexican men had already eaten breakfast and was already on the nearby hill. The sound of his chain saw could be heard whining away like a nest of bees. The other Mexican worker was still sleeping.

"It must be at least seven o'clock," said Ivan, who usually did not wear a watch when he worked in the woods.

"It was seven o'clock when you woke me up with your dream," said Sylvester. "I checked my watch in the bag."

Ivan and Sylvester worked together side by side for about an hour when suddenly the ominous sound that Sylvester had sensed the night before turned into a deafening roar. The mountain had erupted! A scorching heat struck them down, and within minutes they were crawling desperately over hot ground to find the creek near their devastated campsite. The burns on their bodies and the ash in their lungs made them both cry out with excruciating pain. The struggle for survival didn't seem worth it. However, the men struggled as much as they could to survive their personal ordeal in the overwhelming darkness, fire, and ash.

It was late in the afternoon when rescue workers found Sylvester Bistrohodov and his Mexican fellow-worker near Sylvester's pickup truck. Ivan had separated from Sylvester hours before in search of a route to safety, and the other Mexican worker had panicked and fled in his own direction somewhere. Sylvester lost consciousness almost immediately after being lifted into the rescue helicopter.

Sylvester regained consciousness at Portland's Emmanuel Hospital and was able to tell Masha, who came to visit him the next day, that Ivan had tried to find a way out instead of waiting for a rescue team.

"Oh, my God," cried Masha as she looked at the burned victim who could barely talk because of the pain in his lungs. "Why didn't he listen to me and stay home?"

Sylvester couldn't tell her about his premonitions the night before the eruption. His whole body shook in continuous cold spasms in an attempt to neutralize the almost totally burned body.

"I even had a dream that night," said Masha. "And I saw Ivan."

"He told me he dreamed about you, too," said Sylvester as he slowly struggled to get each word out of his throat. He couldn't say any more. He slipped back into unconsciousness. Masha looked at the body that was covered with white cream from head to foot. She thought to herself, 'Maybe it's better that Ivan is dead if this is what he has to live through.'

Nevertheless, Masha and Nikolai made a special request to the rescue teams to search for Ivan. The search was made, but no body was found. Ten days after the fatal explosion, Sylvester slipped away into the all-embracing bosom of the Bogoroditsa (Mother of God), whose name was on his lips in constant prayer for the salvation of his soul.

Fifty-two days after the cataclysmic eruption, Ivan's body was finally found. His ash-covered body was found clinging to a young hemlock tree that stood on a hill overlooking the North Fork of the Toutle River. The tree that had been his livelihood became in the end his cross.

Ivan was given a decent Old Believer burial in one of their private cemeteries in the country. A prayer was said at the панихида 'panihida' (mass for the dead) for the soul of Ivan Bogolubov:

"Господи Исусе Христе Сыне Божии, милостив ради
пречистыя ти матере, и всех святых, душу усопшаго
раба твоего Ивана"

(Lord Isous Hristos, Son of God, be merciful to the soul of the deceased, your servant Ivan, for the sake of your pure Mother and all the saints.)

Masha cried, and so did the other women who sympathized with her, as the mass continued:

"Усопшия рабы твоего Ивана, в недрах Авраама и
Исаака и Якова, в селех праведных упокой, и нас
помилуй и спаси, яко благ и человеколюбец"

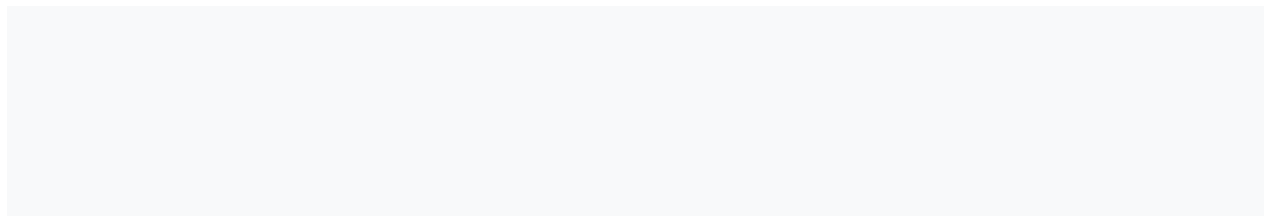
(Bring the deceased, your servant Ivan, into the bosom of Abraham, Isaac, and Jacob, into the place of the righteous, and have mercy on us and save us, for you are merciful and a lover of humanity.)

The box in which Ivan's linen-wrapped body was laid had been previously nailed with stones. After the funeral service it was lowered into the rectangular hole that was dug out by Andrey and Nikolai. The friends and relatives each passed by the lowered box and threw three handfuls of dirt on the box. As was their custom, the children who prayed for the soul of Ivan were given a small sum of money by Masha.

Afterwards a 'kutya' (a dish composed of rice boiled with raisins and served with honey) was eaten. Forty days later Masha had a special service for Ivan, and prayers for his soul were chanted once again.

Several weeks after that, on the holyday commemorating the beheading of John the Baptist, Masha stood with the other worshippers and chanted praises to the man who had died for the truth and was a martyr to the Christian belief. Masha couldn't help but think of her Ivan whenever the name Ioann was chanted, and she remembered him telling her when they first met that his father had named him Ivan because he was born on the same day that John the Baptist became a martyr.

With the thought of Ivan-Ioann on her mind, Masha bowed to the ground three times as all the candles were snuffed out at the end of the service. A quiet darkness spread over the throng of Old Believers. Then they all turned around as one body and one spirit and quietly walked out of the church to meet the new day.

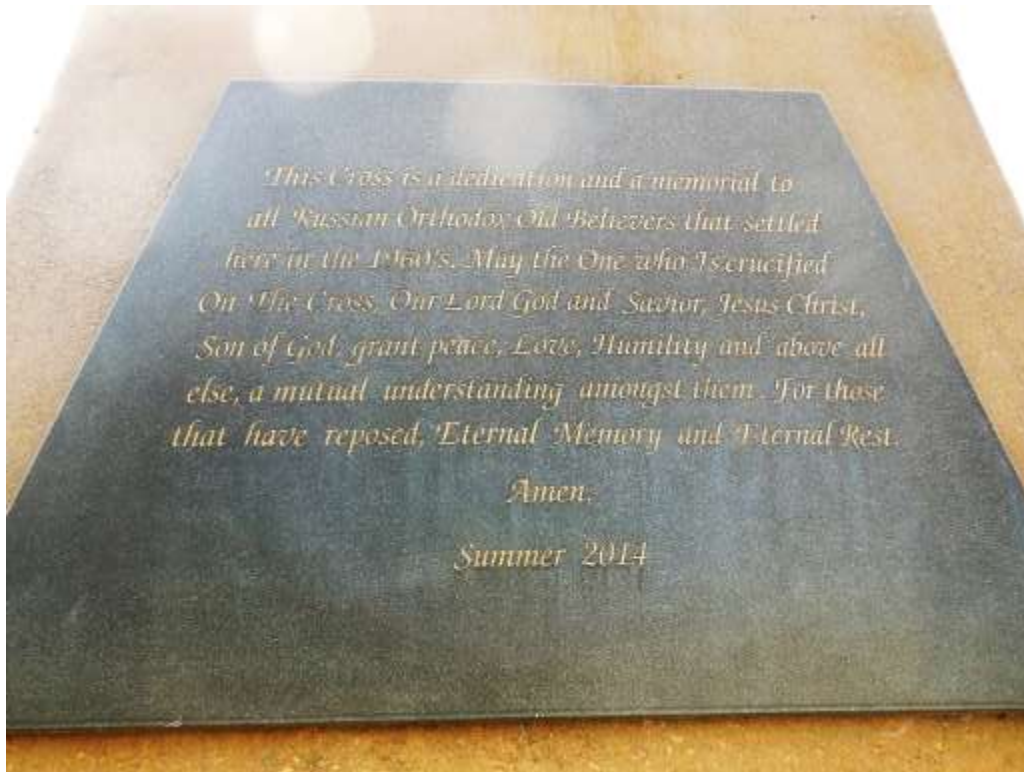
Old Believer Cemetery -- Старообрядницький цвинтар

Old Believer (Orthodox) Cross near cemetery

Старообрядницький (православний) хрест біля кладовища

Cross Inscription:

This cross is a dedication and a memorial to all Russian Orthodox Old Believers that settled here in the 1960's. May the One who is crucified on the cross, our Lord God and Savior, Jesus Christ, Son of God, grant peace, Love, Humility and above all else, a mutual understanding amongstst them. For those that have reposed, Eternal Memory and Eternal Rest. Amen. Summer 2014.

Хрестовий напис:

Цей хрест є присвятою і пам'ятником усім російським православним старообрядцям, які оселилися тут у 1960-х роках. Нехай Розіп'ятий на хресті, наш Господь Бог і Спаситель, Ісус Христос, Син Божий, дарує між ними мир, любов, покірність і понад усе взаєморозуміння. Упокійним вічна пам'ять і вічний спочинок. Амінь. Літо 2014 року.

<http://wigowsky.com/fob/Ukraine/krest.jpg>

Крест хранитель всей вселенный
Крест красота церковная
Крест царем держава
Крест верным утверждение
Крест ангелам слава
Крест бесам язва.

The cross is the guardian of the whole universe
The Cross is the beauty of the Church
The Cross is the strength of Kings
The Cross is the support of the Faithful
The Cross is the glory of Angels
The cross is the wound for demons.